

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Mervi Luomaniemi

Asiamies: Asianajaja Tiina Hämäläinen

Päätös, josta valitetaan

Vantaan opetuslautakunta 13.5.2013 § 22

Vantaan perusopetuksen johtaja oli 10.4.2013 (numero 108/2013) päättänyt, että rehtori Mervi Luomaniemen toimipaikka oli 1.8.2013 alkaen Kivistön koulu.

Vantaan opetuslautakunta on 13.5.2012 jättänyt tutkimatta Luomaniemen oikaisuvaatimuksen. Päätöksessä on muun muassa todettu, että koska rehtori Luomaniemen virka on kunnan virka, ei kyse ole virantoimituksen muutoksesta, vaan toimipaikkamuutoksesta, joka on työnjohdollinen toimenpide eli rehtori Luomaniemi määrätään uuteen toimipaikkaan virkoineen. Merkitystä ei ole sillä, että ottamispäätöksessä virka on sijoitettu tiettyyn kouluun. Palvelussuhteen ehdot eivät lainsäädännön näkökulmasta muutu, vaan ne määräytyvät rehtorin viran mukaan. On eri asia, että palkka ja työaikamääräykset voivat virkaehtosopimuksen perusteella muuttua, kun määräytymisperusteet ovat eri kouluissa erilaiset. Näin voi tapahtua myös saman koulun sisällä eli rehtorin palkka ja opetusvelvollisuus voi muuttua, esimerkiksi jos koulu pienenee.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Vantaan opetuslautakunnan päätös on kumottava lainvastaisena. Päätöksen täytäntöönpano on keskeytettävä ja Luomaniemen virkasuhde ja toimipaikka on määrättävä palautettavaksi ennalleen. Toissijaisesti vaaditaan, että Luomaniemen virkasuhteen ehdot säilytetään ennallaan ja että hänen toimipaikkansa siirretään 1.8.2013 - 26.7.2014 välisen vuorotteluvapaan jälkeen 26.7.2014 Kivistön kouluun, jonka lakkauttamisen jälkeen Luomaniemen toimipaikka siirtyy Aurinkokiven kouluun kuten muilla Kivistön koulun opettajilla. Vantaan kaupungin on joka tapauksessa korvattava Luomaniemen oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti tähän mennessä 3 411,33 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen kuukausi päätöksen antopäivästä lukien.

Kyse ei ole pelkästään valmistelusta tai täytäntöönpanosta eli kuntalain 91 §:n tarkoittamasta asiasta, koska päätös kohdistuu ja vaikuttaa Luomaniemen oikeuksiin niitä olennaisesti heikentäen.

Luomaniemi on ollut virkasuhteessa Vantaan kaupungin palveluksessa vuodesta 1985 lähtien yli 27 vuotta. Viimeiset kahdeksan vuotta 1.8.2005 alkaen hän on työskennellyt toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa Rekolanmäen koulun rehtorina. Tänä aikana Luomaniemi on hoitanut virkaansa ja siihen kuuluvia tehtäviään moitteettomasti ilman, että hän olisi saanut huomau-

tuksia tai varoituksia virkatoimeen kuuluvien työtehtävien hoitamisesta. Luomaniemelle on kuitenkin 14.3.2013 annettu kirjallinen varoitus epäasiallisesta käyttäytymisestä henkilöstöä kohtaan. Varoitus on ollut täysin perusteeton. Varoituksen taustalla ovat olleet keväällä 2012 Rekolanmäen koululla ilmenneet ongelmat työyhteisön ilmapiirissä ja ristiriitatilanteissa. Syytä ongelmiin ei ole saatu selvitettyä. Luomaniemen tavassa toimia ei ole ollut kuitenkaan mitään poikkeuksellista saati sellaista, että häntä voitaisiin syyttää tai pitää syyllisenä työilmapiirin ongelmiin. Luomaniemi ei ole muutoinkaan menettänyt virkasuhteessaan siten, että työnantajalla olisi ollut perusteltua aihetta antaa hänelle varoitusta tai huomautusta saati kohdistaa häneen haitallisia tai sanktionluotoisia seuraamuksia, kuten nyt on tapahtunut.

Luomaniemeä on muodollisesti kuultu 10.4.2013 ennen toimipaikan siirtoa koskevaa päätöstä. Vaikka Luomaniemi on vastustanut esitettyä toimipaikan siirtoa ja todennut sen lainvastaiseksi, kaupungin viranhaltija on tehnyt kuulemistilaisuuden päätteeksi yksipuolisen päätöksen toimipaikan siirtämisestä Kivistön kouluun 1.8.2013 alkaen. Päätöksen seurauksena Luomaniemen virkasuhteen ehdot heikkenevät olennaisella tavalla muun muassa palkkauksen huomattavalla alenemisella.

Asian käsittely ja selvittäminen

Luomaniemi on toimittanut oikeudenkäyntikuluistaan yhteensä 3 411,33 euron laskun. Valituskirjelmä ja lasku on lähetetty oikeudenkäyntikulujen osalta tiedoksi ja mahdollista lausumista varten Vantaan kaupunginhallitukselle ja opetuslautakunnalle.

Vantaan kaupungin perusopetuksen johtaja on antanut lausunnon, jossa muun ohessa on kiistetty oikeudenkäyntikulut perusteiltaan ja määrältään.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa Vantaan opetuslautakunnan päätöksen ja palauttaa asian opetuslautakunnalle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus hylkää täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen.

Vantaan kaupunki velvoitetaan korvaamaan Luomaniemen oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa 1 018,13 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuine korkoineen siitä lähtien kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antopäivästä. Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus hylätään enemmälti.

Perustelut

Pääasia

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 23 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan viranomais voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Lakia koskevassa hallituksen esityksen (HE 196/2002 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan mainitun pykälän kohdalla muun ohella seuraavaa. Säännöksessä annettaisiin työnantajalle oikeus muuttaa virantoimitusvelvollisuutta laajemmin kuin mihin sillä olisi oikeus pelkästään normaalin direktio-oikeuden perusteella. Säännöksen lähtökohtana on toiminnan ja virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tilanteisiin, tarpeisiin ja olosuhteisiin. Kunnan on julkisyhteisönä voitava kaikissa tilanteissa turvata sille kuuluvien tehtävien tarkoituksenmukainen ja tehokas hoitaminen. Kunnan viranomainen, joka päättää virkasuhteen täyttämisestä toistaiseksi, voisi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan tai viranhaltijan virkatehtäviä järjestellään uudelleen, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. Säännöksessä tarkoitettua perusteltua syytä arvioidaan kunnan hallinnon tarpeiden perusteella. Säännös ei edellyttäisi viranhaltijan suostumusta, mutta viranhaltijalle olisi varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kuin muutoksesta lopullisesti päätetään.

Virantoimituspaikan muuttamista koskeviin päätöksiin ei, ottaen huomioon viranhaltijalain 17 §:n 1 momentista ilmenevän työnantajan direktio-oikeuden, pääsääntöisesti saa hakea muutosta. Tilanne on kuitenkin toinen, jos virantoimituspaikan muuttaminen samalla merkitsee myös viranhaltijalain 23 §:ssä tarkoitettua virantoimitusvelvollisuuden muuttamista. Tuolloin päätöksestä on viranhaltijalain 50 §:n mukaan muutoksenhakuoikeus.

Valituksesta ilmenee, että Luomaniemi on ollut Vantaan kaupungin palveluksessa yli 27 vuotta ja 1.8.2005 lukien rehtorina Rekolanmäen koulussa, josta hänet on nyt kysymyksessä olevalla perusopetuksen johtajan 10.4.2013 tekemällä päätöksellä siirretty Kivistön kouluun. Sanotun päätöksen mukaan Luomaniemen toimipaikka on muutettu perustellusta syystä, ja kuulemistilaisuudesta laaditussa muistiossa syyksi toimipaikan muuttamiseen on mainittu työyhteisön ja rehtorin väliset ristiriitatilanteet, joita on myös selvitelty ja laadittu suunnattu työpaikkaselvitys. Luomaniemelle on 14.3.2013 annettu kirjallinen varoitus epäasiallisesta käyttäytymisestä henkilöstöä kohtaan. Asiakirjoista ei edellä mainittua yksityiskohtaisemmin ilmene rehtorin epäasiallisen käyttäytymisen sisältö. Opetuslautakunnan valituksenalaisen päätöksen mukaan Luomaniemen virka on kunnan virka, joten kyse ei ole virantoimitusvelvollisuuden muutoksesta, vaan toimipaikkamuutoksesta.

Luomaniemi on ollut kahdeksan vuotta Rekolanmäen koulun rehtorina, ja hänen toimipaikkansa on 1.8.2013 alkaen muutettu toistaiseksi Kivistön kouluun. Luomaniemi on pitänyt siirtoa hänelle annettuna sanktiona Rekolanmäen koulun työyhteisössä ilmenneiden ongelmien johdosta. Vaikutus Luomaniemen oikeusasemaan on merkittävä, kun edellä mainittujen olosuhteiden lisäksi otetaan huomioon toimipaikan muuttamisesta hänelle aiheutuvat muutokset opetusvelvollisuudessa ja palkkauksessa. Kysymys on siten Luomaniemen virantoimitusvelvollisuuden muuttamista koskevista päätöksistä. Näin ollen opetuslautakunnan olisi tullut tutkia oikaisuvaatimus. Hallinto-oikeus palauttaa asian lautakunnalle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

Täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva vaatimus

Asiassa ei ole syytä antaa määräystä valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä.

Oikeudenkäyntikulut

Asiassa annettuihin ratkaisuihin nähden, ja kun kyse on viranomaisen virheestä olisi kohtuutonta, jos Luomaniemi joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Hallinto-oikeus määrää avustajan palkkion ja korvauksen vain asian tuomioistuinkäsittelyyn liittyvistä toimenpiteistä. Valituksenalainen Vantaan opetuslautakunnan päätös on tehty 13.5.2013. Siten laskussa esitetyt vaatimukset ajalta 26.3. - 17.4.2013 suoritettujen toimenpiteiden korvaamisesta hylätään. Hallinto-oikeus harkitsee kohtuulliseksi korvattavien oikeudenkäyntikulujen määräksi päätökseen kohdistuneet palkkiot ja kulut 1 018,13 euroa (sis. alv).

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 90 §
Hallintolainkäyttölaki 74 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Anja Sahla, Airi Helenius (t) ja Rita Ruuhimäki.

Esittelijäjäsen

Rita Ruuhimäki

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Mervi Luomaniemi/ Asiamies: Asianajaja Tiina Hämäläinen saantitodistuksin Asianajotoimisto Matti Penttinen Oy Museokatu 8 A, 2.krs, 00100 HELSINKI
Jäljennös	Vantaan kaupunginhallitus Päätöksen kuuluttamisen osalta on otettava huomioon, mitä kuntalain 97 §:ssä säädetään
Jäljennös ja asiakirjat	<u>Vantaan opetuslautakunta</u>
Jäljennös	Vantaan perusopetuksen johtaja Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo

SIM

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
Helsinki

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi